

Pressegjør, hvilket repræsenterer en Indtægt af omtrent 200,000 Rd., og den danske Pressegjør er ved sin Godhed i Stand til paa Verdensmarkederne at kunne konkurrere med den billigere hollandske Gjør, fordi den har Egenkaber, som den sidste mangler. Det ærede Flertal har desuden selv havt Opmærksomheden henvendt paa, at man dog ikke burde forstyrre denne Gjørfabrikation, idet der i § 19 er indkommet en Bestemmelse, som i den Henseende siktrer Gjørfabrikanterne Noget fremfor, hvad de bare sikrede ved tidligere Lovgivning, hvor de uden særskilt Tilladelse ikke havde Lov til at sætte Krands paa Karret. Men allerede under den nuværende Bestatningsform have Gjørfabrikanterne overmaade besværlig ved at kunne konkurrere med Brændevinsbrænderne; de kunne ikke egentlig staa sig ved at producere Gjør, undtagen under to Betingelser, nemlig den ene, at de ere i Stand til at kunne oparbejde Værdien af Gjæren ved Til sætning af Kartoffelmel til imellem 27 og 30 Skj. pr. Pd., hvad der forudsætter en Blanding med Kartoffelmel af omtrent 50 pCt., medens Gjør uden Blanding kun har en Værdi af 24 Skj. pr. Pd. Det er den ene Betingelse, og den er vanskelig nok; men den anden Betingelse, som er nødvendig for at holde lige Skridt med Brændevinsbrænderne, er, at de nogenlunde kunne udbringe deres Brændevinsprodukt til samme Pris som de Brændevinsbrænderne, der ikke producere Gjør. Det er efter kundige Folks Mening noget vanskeliggere. Smidlertid er Affættningen fra Gjørbrænderierne dog ofte indskrænket til en snever Kreds; og der et Føll, som, naar de en Gang ere vantede til en vis Smag af Brændevin, sætte Pris netop paa den bestemte Slags, og derved sker det, at Gjørfabrikanterne, uagtet deres Brændevin virkelig er noget ringere, dog ofte kunne naae samme Pris paa Brændevin som de andre Brændevinsbrænderne; men det er, som sagt, kun under de to nævnte Betingelser, at Gjørfabrikanterne under den nuværende Bestatningsform og den nuværende Stat kunne staa sig ved at drive Gjørproduktion. Hvis man derimod forhoier Afgiften paa Brændevin, vil Afgiften paa de 10 à 14 Potter Brændevin, som Gjørfabrikanterne producere mindre pr.

Lønde Karrum end de Brændevinsbrændere, som ikke producere Gjør, umulig kunne indvindes paa Gjæren, og sælgelig vil Gjørproduktionen blive i høi Grad vanskeliggjort og maasse umuliggjort; men det forekommer mig, at det dog vil være høist ubilligt og urigtigt, om man vil medvirke dertil. Nu er der vel sagt, at det vilde frembringe en Forstyrrelse i den nuværende Bedrift. Ja, ganske vist vil det medføre den Forstyrrelse, at de større Brænderier ikke ville være i Stand til at knuse de mindre; de ville ikke være i Stand til at tilvinge sig Monopol paa Brændevinproduktionen, men jeg veed ikke, om det er Noget, som i det Hele taget er ønskeligt, især i et Land som vort, hvor netop en Spredning af mindre Brænderier omkring i Landet kan være af ikke ringe Betydning for Agerbruget. Det forekommer mig, at man dog ikke skulde medvirke til at monopolisere denne Næring. Endvidere er der en anden Klasse af Brændevinsproducenter, som gjerne vil se at faae Gjørproduktionen ødelagt, og det er dem, som paa Grund af tilfældige Omstændigheder ikke selv ere i Stand til at kunne producere Gjør; men at man skulde ødelægge denne Industri, som Nogle drive, fordi den maasse kan bevirke, at Andre faae mindre Fordel af deres Bedrift, ser jeg dog ikke nogenlunde Grund til. Men, som sagt, Forstyrrelse i Produktionen vil der blive, og denne Forstyrrelse vil væsentlig yttre sig derved, at den Monopolisering af Brændevinsbrænding, som nu er begyndt at udvikle sig, ikke vil lykkes, men at man vil opretholde Muligheden af smaa Brænderiers Bestaaen. — Endelig maa jeg sige et Par Ord med Hensyn til dette Maaleapparat. Den ærede Ordfører for Flertallet har blandt andre Talenter ogsaa det, at han har faaet smaa Lys til at give stor Lysvirkning; han havde under Sagens Behandling faaet nogle ganske smaa Lys fra en Brændevinsbrænder, andetsteds, og Virkningen af disse Lys blev saa overordentlig stærk, at de blændede ikke alene dem, der ikke havde havt Leilighed til at sætte sig ind i hele dette vanskelige Spørgsmaal med Hensyn til Maaleapparatet, men ogsaa Andre. Nu har det ved de anstillede Undersøgelser og Prøver